

(Сиви соко, 26.1.2010)

Читаоци *Сивог Сокола* знају да често цитирам ауторе и текстове које објављује Нова српска политичка мисао (НСПМ). У ситуацији када је Србија готово у потпуности под шапом жутократуре, а медији су или директне огласне службе владајућих странака или квислиншке креатуре истих, НСПМ је оаза отпора али и здравог разума.

Али нигде у свету, па ни у Србији, нема ништа за цабе. Односно, све кошта, па тако и одржавање сајта НСПМ. Прошлог викенда је уредништво објавило [апел потенцијалним донаторима](#) да помогну опстанак часописа. Иако намеравам да пошаљем донацију, морам признати да то чиним са задршком. А ево зашто.

Један од послова за који се траже донације је и „модерација корисничких коментара“. Проблем је у томе што тај посао неко на НСПМ обавља стравично лоше. Мој став [о коментарима уопште](#) познат је редовним читаоцима: коментари, поготово анонимни, најчешће не доприносе ама баш ништа квалитету текста који се коментарише. Штавише, у већини случајева загађују дискурс и скрећу пажњу са битних на перифералне теме. Нити је реч о некаквом механизму повратне информације о ефектима текста, пошто се проценат читалаца текста који остављају коментаре по правилу мали.

Признајем да сам се не једном огласио коментаром на НСПМ. Не сећам се да су ме икада цензурисали, тако да ово није питање неке моје личне увређености. Најчешће бих хвалио кључне тачке добрих текстова, истицао исте у лошим (углавном глупостима душмана које би НСПМ, онако фер и академски, преносио без редакцијског коментара), али повремено и „ударио контру“ некој кретенчини која се ту иживљавала упркос модератору. Нажалост, таквих у последње време има све више. Кретенчина, мислим.

Верујем ја у слободу говора, али у *јавности*. Исто тако верујем у приватну својину. Овај блог је моје власништво, па самим тим и ја имам апсолутно право да бришем или пуштам коментаре на њему, и немам обавезу да будем „фер“ или „неутралан“, већ само доследан

сопственим принципима. То исто важи и за НСПМ. Њиховом принцијелном и аргументованом побијању [зла, глупости](#), мржње и лицемерја тзв. друге Србије нимало не помаже чињеница да без задршке објављују коментаре њених провокатора.

Није тешко препознати провокаторе, односно „тролове“: посао им је да запаљивим коментарима испровоцирају расправу која ће потрошити много времена и нерава осталих коментатора а целу дискусију огадити читаоцима, тако да се на крају нико неће сећати о чему се у ствари радило у самом тексту. Расправа с њима је потпуно бесмислена; када им неко разбије аргумент чињеницама, они брже-боље измисле нови аргумент, представе своје „чињенице“ или почну са вређањем, све време призивајући „правду“ и модератора да их заштити.

„Квалитет“ коментара није само проблем НСПМ, већ и [интернета уопште](#). Ако имају публику и потпуну анонимност, сасвим нормални људи постану инкарнација Петра Луковића. Анонимност их ослобађа страха од одговорности за своје речи, а теоретски неограничена публика пружа прилику да „и они буду неко“. А најлакше је „бити неко“ плувањем по бољима од себе.

У последње време ни не читам коментаре на НСПМ, а када и добијем инспирацију да прокоментаришем неки текст, то радим овде. Да сутрадан укине коментаре, НСПМ не би ништа изгубила на квалитету, а уштедела би ко зна колико новца којим сада плаћа што модерацију, што додатни проток података.

Све ово говорим зато што ми је стало до НСПМ. Не желим да пређу на модел нпр. *Печата*, где широка јавност може да прочита само неколико текстова, а остало мора да купи. То можда има смисла из перспективе профита, али у политичком новинарству је од профита далеко важнији продор идеја. У протеклих неколико година од НСПМ сам много научио, а усуђујем се да кажем да су ту и тамо читаоци НСПМ научили понешто и од мене (из оних неколико [текстова](#) који су тамо [пренесени](#)). Зато ћу и постати донатор – али ћу увек имати задршку да се од тих донација плаћа чистач ђубрета којег врло лако може уопште и да не буде, али ето неко из НСПМ воли кад га има. Без потребе.